

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ У ВОЄННИЙ ЧАС

рекомендації здобувачам освіти та працівникам Державного навчального закладу освіти «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»

Коли безпека суспільства під загрозою, кожен повинен знати правила, які рятують життя.

Чітке розуміння алгоритму дій допоможе ефективніше впоратися з кризою та зменшити негативні наслідки для себе та для оточуючих. І хоч Черкаси нині є відносно безпечним містом, знання базових правил безпеки у воєнний час і дотримання їх є критично необхідним.

У брошурі ви знайдете практичні поради. Зберігайте брошуру в доступному місці, аби в необхідний момент змогли швидко ними скористатися.

БАЗОВІ ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

• ЩО РОБИТИ З ВІКНАМИ

Щільно проклейте скло на вікнах. Для цього підійде прозорий скотч. Клеїти його необхідно так, щоб вікно повністю було вкрите захисною плівкою.

• ЯКЩО У ВАС В ОСЕЛІ Є ДВЕРІ ЗІ СКЛОМ

Скло у дверях важливо повністю заклеїти цупким картоном. Це убезпечить від уламків.

• ПРАВИЛО ДВОХ СТІН ВРЯТУВАЛО НЕ ОДНЕ ЖИТТЯ

Приміщення, яке відділяє від вулиці як мінімум дві стіни, вважається найбільш безпечним у квартирі. Часто це ванна кімната або квартирний коридор.

• ВДОМА ВАЖЛИВО МАТИ ЗАПАС ВОДИ

Його можна буде використати у випадку початку пожежі. Якщо ваш будинок газифікований, важливо перекривати газ на початку кожної повітряної тривоги.

• ТРИМАЙТЕ ПІД РУКОЮ АПТЕЧКУ ТА ДОКУМЕНТИ

Аби у разі екстреної евакуації взяти їх із собою.

ПІДГОТУЙТЕСЬ ЗАЗДАЛЕГІДЬ

«Мій дім — моя фортеця!» Цей вислів набуває особливого значення в надзвичайних ситуаціях. Незалежно від того, що саме спричинило кризу, **МІНІМАЛЬНУ ГОТОВНІСТЬ** треба забезпечити.

Деякі питання варто продумати заздалегідь, аби краще обладнати своє житло на випадок надзвичайної ситуації і захистити себе й близьких:

- за можливості дізнайтеся, де знаходяться найближчі укриття і перевірте стан підвального приміщення;
- перевірте наявність аварійного виходу;
- зробіть запаси питної та технічної води, продуктів тривалого зберігання;
- перевірте наявність в аптечці засобів надання першої медичної допомоги й продумайте, які ліки можуть знадобитися протягом тривалого часу;
- підготуйте засоби пожежогасіння;
- подбайте про альтернативні засоби освітлення приміщення на випадок відключення енергопостачання (ліхтарики, свічки);
- підготуйте засоби для приготування їжі у разі відсутності газу й електропостачання;
- зберіть найнеобхідніші речі та документи на випадок термінової евакуації або переходу до сховищ

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС КОМЕНДАНТСЬКОЇ ГОДИНИ

Заборонено перебувати на вулицях та в інших громадських місцях, якщо ви не є працівниками об'єктів критичної інфраструктури (для цього у вас має бути спеціальна перепустка).

Особи, які перебувають на вулицях в заборонений час, можуть вважатися членами диверсійно-розвідувальних груп.

Правило не поширюється на переміщення до укриттів під час сигналу тривоги.

ЯК ПІДГОТУВАТИ «ТРИВОЖНУ ВАЛІЗУ»

У разі евакуації або переходу до безпечнішого району вам знадобляться найнеобхідніші речі. Заздалегідь підготуйте найважливіше:

- паспорт і копії всіх необхідних документів;
- гроші (готівку і банківські картки);
- зарядні пристрої для мобільних телефонів;
- радіоприймач, ліхтарик, сигнальні пристрої, компас, годинник, компактний набір інструментів (мультитул), ніж, пакети для сміття, блокнот, олівець, нитки, голки, сірники, запальнички;
- теплий одяг (якщо є така можливість, підготуйте також термоковдру), нижню білизну, надійне зручне взуття;
- гігієнічні засоби;
- аптечку (детальніше див. далі), включно з медичними препаратами, які вживаєте щодня, а також рецепти на медикаменти;
- посуд, у якому зможете приготувати, розігріти і зберігати їжу;
- воду і продукти харчування, які довго зберігаються і не потребують додаткового приготування - на 3 доби.

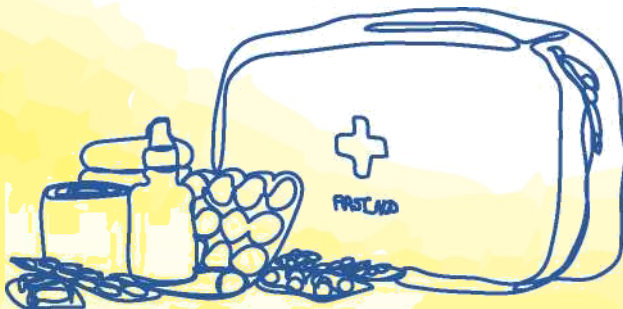
Складіть речі у місткий, зручний рюкзак і тримайте його напоготові. У разі надзвичайної ситуації це скоротить час на збори.

ЩО МАЄ БУТИ В АПТЕЧЦІ

За рекомендаціями Міністерства охорони здоров'я України аптечку слід укомплектувати відповідно до ваших потреб. Важливо перевірити заздалегідь термін придатності всіх препаратів.

Базовий набір:

- сухий та медичний спирт;
- 2 пари гумових рукавичок;
- клапан із плівкою для проведення штучного дихання;
- засоби для зупинки кровотечі - турнікет, кровоспинний бинт із гемостатичним засобом;
- марлеві серветки різних розмірів і нестерильні марлеві бинти;
- еластичні бинти з можливістю фіксації;
- пластирі різних розмірів;
- атравматичні ножиці для розрізання одягу на потерпілому;
- великий шматок тканини, якою можна зафіксувати кінцівку постраждалого;
- антисептичні засоби — дезінфікуючий засіб для рук, спиртові серветки.



ДЕ ХОВАТИСЯ ПІД ЧАС РАКЕТНОГО ОБСТРІЛУ

• БОМБОСХОВИЩЕ

• ПІД'ЇЗДИ БЕЗ ВІКОН

• **Якщо поблизу немає безпечного укриття**, сховатися можна вдома. При цьому потрібно пам'ятати про правило двох стін - між вами і вулицею з усіх боків має бути мінімум 2 стіни.

• Сядьте **в кутку кімнати** нижче рівня вікна. Навпроти вас повинна бути стіна.

• **Не рекомендується** ховатися на кухні, оскільки там багато крихких предметів, і у ванній, якщо там є дзеркало.

• **Якщо ви на майданчику сходової клітки**, то вибирайте внутрішню частину, без зовнішніх стін і вікон. Стояти посеред сходового прольоту не потрібно, краще сядьте на сходинках.

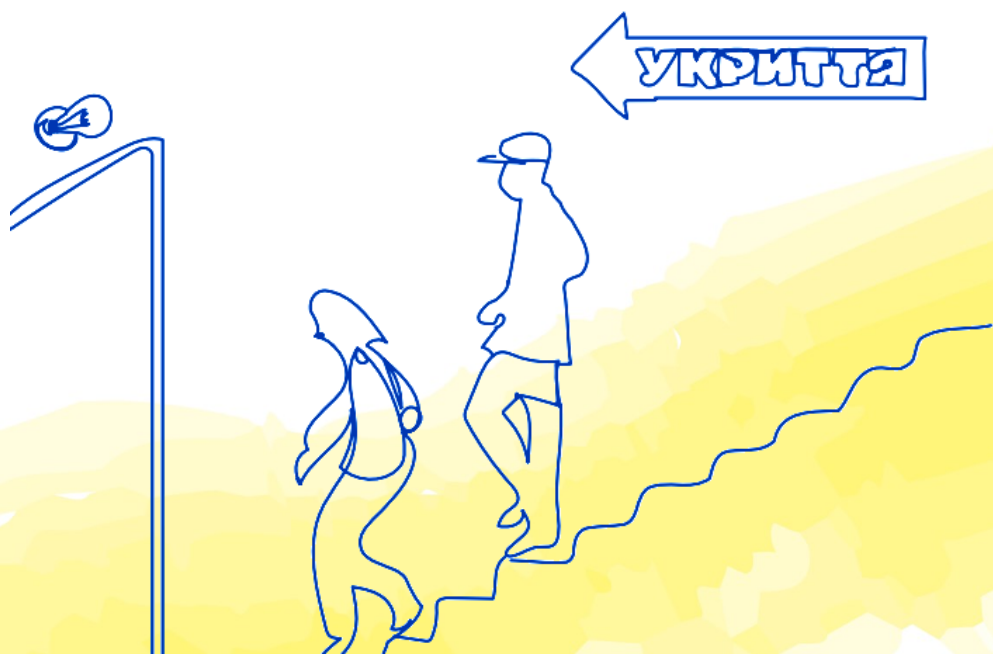
• **Якщо ви в багатоповерхівці**, важливо спуститися мінімум на два поверхи нижче даху. У триповерховому будинку найбезпечнішим вважається середній поверх.

• **Якщо обстріл ракетами застав надворі**, лягайте на землю і прикрийте голову руками, а рот відкрийте. Будьте якомога ближче до землі, так ваші шанси вижити зростають. Відійдіть від натовпу, оскільки там вищий ризик ураження осколками.

• **Якщо при ракетному обстрілі ви опинилися в машині або громадському транспорті**, вийдіть з автомобіля і йдіть до найближчого будинку або в укриття. Якщо до будівель далеко, то відійдіть від машини подалі, лягайте на землю і закрийте голову. Ховатися під машиною вкрай небезпечно! Якщо обстріл такий щільний, що немає можливості вийти з машини - пригніться в салоні якомога нижче і закрийте голову.

ЯК ЗАЗДАЛЕГІДЬ ПІДГОТУВАТИСЯ ДО РАКЕТНИХ ОБСТРІЛІВ

- Продумайте шлях до укриття заздалегідь і приберіть всі предмети, які можуть заважати вам по дорозі.
- Залиште двері укриття відкритими, щоб могли сховатися інші люди.
- Заздалегідь зберіть «тривожну валізу» із питною водою, консервами, печивом, енергетичними батончиками, аптечкою і копіями документів.
 - Залиште валізу в доступному місці, де ви в будь-який момент можете взяти її на бігу.



ПОВЕРХИ, НЕБЕЗПЕЧНІ ДЛЯ СХОВИЩА

Повітряна небезпека

Останній поверх - ненадійний при повітряній небезпеці.

Підвал (не бомбосховище) - висока ймовірність опинитися під завалом, особливо якщо в ньому тільки один вихід.

1-3 поверхи - небезпека ураження кулями, снарядами та осколками при вуличних боях.

Вуличні бої

Небезпечні 1-3 поверхи.

Де ховатися у квартирі?

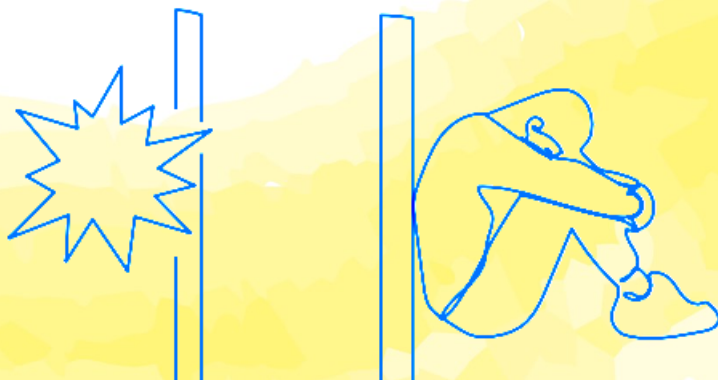
Найбільш безпечно:

- за двома глухими стінами. Перша стіна бере на себе основний удар, друга — захищає від осколків;
- ванна — якщо без газового котла;
- вікна щільно закрити (не лишати навіть режим провітрювання);
- двері зі склом слід зняти з петель і покласти на підлогу в іншій кімнаті, накрити цупкою тканиною, ковдрою.

Після сповіщення про повітряну небезпеку:

- вимкніть: світло, газ, воду.

Майте з собою: запас їжі; запас води по 3 л/особу; засоби зв'язку (радіоприймач на батарейках, мобільні телефони та павер- банки до них); ліхтарик; свисток (хоч би й дитячий, аби голосний) для подачі сигналів у випадку завалу.



ЯКЩО ТРАПИВСЯ ЗАВАЛ У БУДИНКУ

- Покличте на допомогу. Повідомте, де ви знаходитесь.
- Спокійно чекайте, поки розберуть завал.

Якщо вас ніхто не чує

- 1 Спробуйте вивільнити руки та ноги.
- 2 Оцініть навколишню обстановку.
- 3 Обережно розберіть завал. Намагайтеся не зачепити те, на чому все тримається.
- 4 Якщо не впевнені в своїх силах, терпляче кличте на допомогу.
- 5 Якщо є можливість, скористайтесь телефоном, стукайте по трубах, батареях опалення, скористайтесь свистком.
- 6 Якщо ніхто не чує, спробуйте розбирати завал.
- 7 Звільнившись, огляньте себе, за можливості надайте собі першу медичну допомогу.
- 8 В очікуванні допомоги намагайтеся уникнути преохолодження.

ЯК ПЕРЕЖИТИ КРИЗУ ТА ЗБЕРЕГТИ СПОКІЙ?

Істерика. Ознаки:

- надмірне збудження, безліч рухів;
- мова емоційно насичена, швидка;
- крики, ридання.

Як допомогти?

- 1 Створіть спокійну атмосферу. Необхідно залишитись з потерпілим наодинці, якщо це є безпечним для вас.
- 2 Несподівано вчиніть дію, яка може сильно здивувати (наприклад, гучно плесніть долонями).
- 3 Говоріть із постраждалими короткими фразами, впевненим тоном.
- 4 Після «істерики» настає втома, втрата сил. Укладіть постраждалого спати.

ЯК ДІЯТИ ПРИ ВІЯВЛЕННІ ПІДОЗРІЛОГО ПРЕДМЕТА?

Порядок дій

- Не чіпати, не підходити, не пересувати, не курити, не користуватись мобільним телефоном в радіусі 100 м.
- Запам'ятати час та місце виявлення. Бути готовим описати зовнішній вигляд.
- Дочекатися прибуття поліції, вказати місце розташування предмета, час і обставини його виявлення.
- Зателефонувати до служби порятунку за номером 101 та поліції за номером 102.
- Попросити людей покинути небезпечну зону в радіусі не менше 100 м.
- Діяти за вказівкою представників правоохоронних органів.

Звертайте увагу

Залишені сумки, згортки, іграшки
можуть виявитися вибуховими пристроями

Ознаки вибухового пристрою

- Наявність проводів, скотчу, антени, прив'язаного мобільного телефону, елементів живлення.
- Незвичайне розташування (не характерне для подібних предметів).
- Шум зсередини (дзижчання, клацання, цокання тощо).
- Розтяжки з дроту, мотузок, шпагату.
- Специфічний запах.

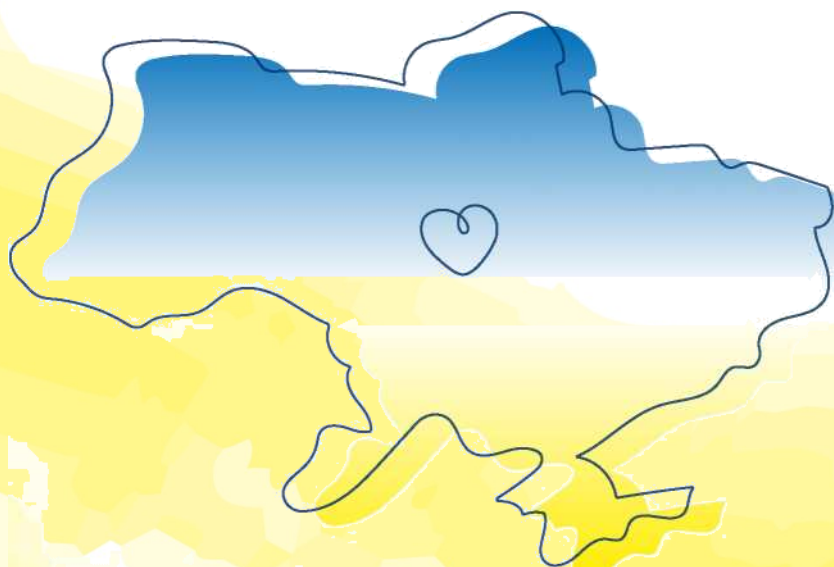
УБЕЗПЕЧТЕ СЕБЕ Й ОТОЧУЮЧИХ ВІД ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАГРОЗ

- Мета поширювачів дезінформації — посіяти паніку, послабити нашу волю до оборони. Не допомагайте їм, допомагайте собі: зберігайте самоконтроль і не поширюйте інформацію емоційного характеру в соцмережах.
- Україна захищається та продовжує боротьбу за свою територію. Якщо ви чуєте протилежне — це неправда. Вас хочуть деморалізувати.
- Не вірте і не поширюйте інформацію із сумнівних джерел. Достовірна інформація — на офіційних сторінках і каналах державних органів та Суспільного мовлення.
- Жодним чином не поширюйте інформацію про переміщення українських військ. Ви можете нашкодити тим, хто захищає вас і державу.
- Україна веде оборонну війну на своїй території. Повідомлення про нібито обстріли мирного населення українськими військовими — неправда. Ворог хоче підірвати вашу довіру до власних захисників.
- Агресор поширюватиме різні чутки не лише про бійців, а й про військово-політичне керівництво, аби українці не довіряли і йому. Але довіряти не можна саме ворогу — його емоційним провокаціям і повідомленням, які неможливо перевірити. Звіряйте кожну тривожну новину з офіційними джерелами.
- Інформацію про втрати можуть знати лише органи безпеки та оборони України. Інформація на приватних акаунтах може не відповідати дійсності. Не поспішайте ділитись такою інформацією.

- Агресор поширюватиме наклепи і «зраду» через свої офіційні чи підконтрольні канали. А може використовувати й інші засоби — прикриватись патріотичними гаслами й українською символікою. Перевіряйте патріотичні на вигляд, але сумнівні повідомлення та заклики.

- Мета ворога — розколоти українське суспільство зсередини і знищити нашу віру у власні сили. Ми дійсно різні й наші погляди можуть не збігатися, але ми маємо спільну справу — дати відсіч окупанту. Тому зберігайте єдність і підтримуйте одне одного.

- Якщо перервався інтернет-зв'язок або сторінки державних органів були зламані, звертайтеся по інформацію до Суспільного мовлення. Якщо не працює телебачення — вмикайте абонентську радіоточку.



ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

Як не стати жертвою дезінформації

В умовах військової агресії Україна вимушена протидіяти ворожій пропаганді та дезінформації. Агресивні дії з боку Росії мають на меті дестабілізувати наше суспільство та дискредитувати керівництво країни, змусити нас сумніватися у своїх силах і готовності захищатися.

Питання інформаційної безпеки набуває особливого значення в умовах кризи, адже ворожі інформаційні атаки стають інтенсивнішими саме тоді, коли здатність суспільства чинити опір послаблено. Найкраще підґрунтя для ворожих операцій впливу — страх, паніка, дезорієнтація. Тому важливо дотримуватися базових правил інформаційної гігієни і бути особливо пильними до інформації, яка надходить і яку поширюєте ви самі.

Заздалегідь упевніться:

- що маєте доступ до інформації з офіційних каналів державних органів, а також теле- і радіоканалів Суспільного мовлення;
- що в разі необхідності зможете підтримувати зв'язок зі своїми близькими.

Задумайтеся, хто і з якою метою поширює інформацію:

- Чи є ця інформація на офіційних ресурсах держави?
- Для чого ця інформація з'явилася саме зараз?
- Це думка чи факт?
- Чи повідомляють про це інші джерела?



НЕ ПРАЦЮЙТЕ КОРЕГУВАЛЬНИКАМИ ВОГНЮ У ВОРОГА!

Не допомагайте ворогу знищувати наші міста і села:

- Не називайте точні цілі і об'єкти враження у соціальних мережах, у публічних виступах і коментарях для ЗМІ.
- Не заявляйте, що в нас немає ПВО на конкретній ділянці фронту і вказувати географічні дані.
- Не говоріть публічно, що для заїзду в місто залишилася безпечною лише одна дорога і називати, яка саме.
- **Не треба говорити і писати:**
«Ракета влучила у школу №...» Доцільніше заявити - «Ракета влучила у такому-то населеному пункті в житловий квартал».
- **Не варто говорити:**
«Ракетою цілились у вокзал, але потрапили у лікарню, яка знаходиться далеко».
- **Не треба говорити:**
«Ракета влучила у склад поруч з аеродромом». Бо прилетить друга, третя і вже точно влучить в аеродром.

----- Чому це важливо? -----

Тому що 80% розвідувальної інформації відпрацьовується з відкритих джерел. І такі повідомлення дозволяють ворогу корегувати вогонь у ваших же населених пунктах.

КУДИ ЗВЕРТАТИСЯ В КРИЗОВІЙ СИТУАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ І ПРАЦІВНИКАМ ДНЗ «РЦПО БТ ХО»

- Юр'єв Федір Іванович – начальник Штабу цивільної оборони – 096-158-18-28
- Бакшенєва Світлана Анатоліївна – відповідальний за укриття – 076-272-79-88
- Телефон для довідок - 097-781-42-51

ТЕЛЕФОНИ РЯТУВАЛЬНИХ ТА АВАРІЙНИХ СЛУЖБ

112

Єдиний номер виклику всіх служб екстреної допомоги. Зателефонувавши за цим номером, диспетчер викличе бригаду потрібної служби

101

Пожежна допомога

102

Поліція

103

Швидка медична допомога

104

Аварійна служба газової мережі